

Posudek diplomové práce

JUDr. Milan Tomeš

Student pan František Nosek, dále jen student, si zvolil téma své diplomové práce „Spravedlivý proces v pojetí Ústavního soudu České republiky“. Práci jsem hodnotil po stránce materiální a formální. Zkoumal jsem také její jazykové kvality a konečně jsem zvažoval vyváženost pozornosti věnované jednotlivým tématům.

Vyhodnocení formální stránky práce zahrnuje zkoumání, zda práce vyhovuje zadání, rozsahem, způsobem nakládání s citacemi, bohatostí zpracovaných pramenů a zpracováním technické stránky. Práce má 76 stran vlastního textu. Tím se řadí mezi práce, které překračují dolní hranici stanovenou pro minimální rozsah textu.

Práce z hlediska počtu znaků na řádek i počtu řádek na stránce se jeví uspokojivě zvládnutou. Text je relativně přehledně členěn. Obsahuje vlastní text, závěr, cizojazyčné resumé, seznam literatury i další předepsané náležitosti.

Práce s citacemi je přijatelná. V zásadě se označují veškeré přejaté myšlenky. Student proto nenechává žádné pochyby o rozsahu přejatého textu.

Student pro potřeby práce zpracoval řadu zdrojů. Výčet zahrnuje 35 monografií, řadu internetových článků, ale žádné články časopisecké. Použil i velmi početnou řadu judikátů, je zařazen i jeden cizojazyčný zdroj. Celkově hodnotím množství použité literatury zejména s ohledem na počet judikátů jako velmi uspokojivé.

Obsahové hodnocení se věnuje způsobu naplnění práce textem. Zkoumá, zda je text logický, provázaný a přínosný. Zkoumá, zda nejde o prostě převzaté stati, které netvoří ucelený, provázaný celek.

Autor zahajuje práci úvodem spočívajícím v zamyšlení nad právem na spravedlivý proces. Z toho je patrné, že ho téma zaujalo, a pro další části je to velmi slibné východisko. Autora je ale nutné pokárat za kostrbatý sloh, má tendenci z odborného stylu přejít ke květnaté žurnalistické metodě, která odbornému právnímu textu nesvědčí. V dalším textu se ale tomu již snaží vyhnout, ale jednotlivě na určitá zaváhání naráží.

Práce je členěna na sedm částí. Po již zmíněném úvodu, se autor věnuje právu na spravedlivý proces z hlediska pojmu, jako lidskému právu, a jeho vývoji. Jde o rozbor přístupů, kde přináší přehled různých pohledů na věc. Citované myšlenky jsou nosné a pro práci důležité. Zvláště myšlenka, že právo na spravedlivý proces je vlastnost řízení, je velmi výstižná, a je dobře, že ji autor zmínil.

Historický nástin a přehled zakotvení, který navazuje v podkapitole 2.2 a následujících je sice logickou a organickou částí práce, ale jeho potřebnost v uvedeném rozsahu není zcela zřejmá. Pravděpodobně

je možné ji chápat jako příklad cesty, kterou lidstvo muselo ujít, aby pochopilo a akceptovalo určité mechanismy. To ale autor nevysvětluje.

Co se autorovi vysloveně nepovedlo, a je to nutné označit, je tvrzení na straně 20, že Rada Evropy vydala Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod. Produkt a původce nelze zaměňovat. Hodnota textu v této části je nižší než text citovaný dříve, protože není soustavným rozbohem ale spíše přehledem problematiky.

Rozbor obsahu Ústavy je stručný a s ohledem na téma práce poněkud nejasný. Vítězí přehledovost, popisnost nad analytickým, rozvahovým přístupem. Stejným způsobem autor pokračuje v rozboru Listiny.

Analytický přístup se obnovuje v části 2.5, kde je pozornost věnována komponentám práva dle ESLP. jednotlivé atributy jsou podrobně rozebrány a je to tedy věcně přínosný text. Drobnou výhradu lze učinit v textu jinak precizním na straně 30. Autor doslova uvádí, že soudce při výkonu svého povolání musí být nestranný, přičemž nestrannost nesmí nikdo ohrožovat, ale nesmí být podjatý. Co tím chtěl autor říci, zřejmě není, neboť věta nedává smysl. Ostatní navazující text je již konzistentní. Autor ale v dílčí části 2.6 nezmiňuje doktrínu spravedlivého procesu českého Ústavního soudu.

Navazující kapitola třetí pokračuje podobným systematickým způsobem. Nejprve představuje Ústavní soud jako orgán moci soudní. Věnuje se rozboru spravedlivého procesu z hlediska délky, záruk, kategorií posuzování, české judikatury, náhrad a z hlediska trestního řízení. Autor se zde věnuje rozsáhlé úvaze, jak řízení zrychlit. Tím vnáší do práce tolik potřebný prvek vlastního názoru.

Autor dále pokračuje v kapitole čtvrté právem na právní pomoc. Zabývá jeho smyslem, zakotvením, náklady, a právem na obhajobu. Dále práce pokračuje částí pátou, která je komparací problematiky před ESLP. Autor sestavil přehled vývoje, tedy obligátní historické části, kam zařadil i složení soudu z jednotlivých soudců a jejich ustanovení do funkce. Podstatnou část kapitoly věnuje přiměřené délce řízení.

V šesté kapitole autor přináší právo na právní pomoc v pojetí ESLP. Rozlišuje právo na právní pomoc a právo na přístup k soudu. Práce se uzavírá závěrem a resumé v angličtině.

Z hlediska obsahového prokázal autor schopnost shromáždit dostatečné množství pramenů, které zpracoval jednotným uceleným způsobem s centrální myšlenkou spravedlivého procesu. Práce má tendenci k přirozené gradaci. Míra zastoupení jednotlivých dílčích témat je odpovídající a logika řazení je zjevná. Autor se proto tématu věnoval s dostatečnou péčí. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány do přiměřených podrobností, a jsou informačně výtěžně. Jádro práce je věnována podstatná část textu. Zásadní je rozsah použití judikatury.

Práci studenta celkově hodnotím jako vyhovující po stránce formální i materiální. Práce dokazuje, že student náležitě zvládl obor, znalosti dokáže použít tvořivým způsobem, je schopen za jednotným účelem vyhledat potřebné odborné materiály, se kterými je schopen náležitě odborně zacházet, takže splňuje předpoklady očekávané od studenta pátého ročníku.

Na základě shora uvedeného rozboru navrhuji hodnotit práci studenta s výhradou ústního projevu známkou výborně. U obhajoby by se měl student zaměřit na otázku charakteru práva na spravedlivý proces podle Listiny a doktríně Ústavního soudu k právu na spravedlivý proces.

Pokud jde o původnost textu, nebyla dle systému Thesis zjištěna žádná závada

V Sokolově dne 21.4.2015

JUDr. Milan Tomeš

